

UTVÄRDERING AV PROJEKTET

Interkulturell mångfald i den öppna högskolan

Lolo Lebedinski

Skrifter från Centrum för lärande och undervisning

Nr 8:2008

ISSN 1650-5859



HÖGSKOLAN I BORÅS
CENTRUM FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Utvärdering av projektet

Interkulturell mångfald i den öppna högskolan

Rapportserie: Skrifter från Centrum för lärande och undervisning

ISSN: 1650-5859

Ansvarig utgivare: Högskolan i Borås, 501 90 Borås

Redaktör: Peter Sigrén

Skrifter från Centrum för lärande och undervisning

1. Arvidsson, I. (2001). *En yrkesutbildning som ger kunskap och personlig utveckling genom reflektion*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 1, 2001.
2. Appelqvist, R., & Sigrén, P. (2003). *Mångfald i högskolan – En delstudie av Akademiskt introduktionsår vid Högskolan i Borås*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 2, 2003.
3. Borglund, L. (2004). *Bättre produktion – Utvärdering av en flexibel utbildning*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 3, 2004.
4. Litescu, D. (2007). *”Jag är stolt att jag är Undersköterska och detta kan jag och det gör jag bra” – en kvalitativ utvärdering av kursen Kompetensbevis för undersköterskor vid Södra Älvsborgs Sjukhus*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 4, 2007.
5. Langelotz, L. (2007). *Bolognaprocessen – ett pedagogiskt utvecklingsarbete eller en administrativ implementering?* Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 5, 2007.
6. Wassberg, E. M. (2008). *Barnmorskekonsultation, rollspel och analys*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 6, 2008.
7. Lebedinski, L. (2008). *Effektutvärdering av LPA-projektet*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 7, 2008.
8. Lebedinski, L. (2008). *Utvärdering av projektet – Interkulturell mångfald i den öppna högskolan*. Högskolan i Borås, Centrum för lärande och undervisning. Skrift nr 8, 2008.

INNEHÅLL

KORT BAKGRUNDSBESKRIVNING	5
UTVÄRDERINGENS FORM.....	5
METOD OCH MATERIAL	6
RESULTAT	7
ADMINISTRATIV PERSONAL.....	7
<i>Student 1</i>	7
<i>Student 2</i>	8
<i>Student 3</i>	10
<i>Student 4</i>	11
<i>Student 5</i>	12
<i>Student 6</i>	13
<i>Student 7</i>	14
<i>Student 8</i>	16
LÄRARE.....	18
<i>Student 9</i>	18
<i>Student 10</i>	19
<i>Student 11</i>	21
<i>Student 12</i>	22
<i>Student 13</i>	23
<i>Student 14</i>	25
<i>Student 15</i>	26
<i>Student 16</i>	28
ANALYS OCH DISKUSSION.....	30
BILAGA 1	34
INTERVJUGUIDE	34
<i>Studenter</i>	34
REFERENSLISTA.....	35

Kort bakgrundsbeskrivning

Kursen *Interkulturell mångfald i den öppna högskolan* har drivits som ett pilotprojekt vid Högskolan i Borås under höstterminen 2006 i syfte att kompetensutveckla delar av högskolans personal i mångkulturella frågor. Kursen har vänt sig till såväl administrativ som undervisande personal. Den är delfinansierad av Europeiska socialfondens Mål 3 program.

Syftet med kursen är att öka medvetenheten om att kulturell, etnisk och social bakgrund spelar roll i möten mellan människor. Målet är att deltagarna utifrån olika teoretiska perspektiv rörande mångkulturalism skall reflektera och analysera sin professionella roll utifrån olika perspektiv samt att de skall problematisera, analysera och diskutera hur identiteter bildas och hur vår syn på människor konstrueras.

Kursen har getts vid 5 tillfällen från torsdag eftermiddag till fredag eftermiddag. Arbetsformerna har varit föreläsningar, workshops och seminarier.

Utvärderingens form

Föreliggande utvärdering belyser pilotprojektets process, mål och förväntade eller redan uppnådda effekter. I ett vidare utvärderingsperspektiv hör utvärderingen hemma i kategorierna produktinriktad eller summativ utvärdering, eftersom den inriktar sig på att belysa processen och några av de förväntade eller redan uppnådda effekterna av den utbildningssatsning som pilotprojektet utgör och formativ utvärdering då den också försöker förhålla sig till några av projektmålen vilka i det här fallet sammanfaller med pilotprojektets syften.

Kursen *Interkulturell mångfald i den öppna högskolan* syftar till en social förändring bland kursdeltagarna och på de arbetsplatser (högskolans institutioner och enheter) som ingår i projektet. Det är i första hand den enskilde individens behov av och önskan om kompetensutveckling som står i centrum för projektet. Först i andra hand kommer arbetsplatsernas behov av kompetent och välutbildad personal. I praktiken torde dock detta utgöra två sidor av samma mynt. Utvärderingens övergripande syfte är att lyfta fram och belysa de resultat som uppnåtts genom de önskade, planerade och genomförda förändringarna. Den centrala frågeställningen för utvärderingen blir därmed vilken eller vilka faktorer som kan förklara resultatet (Vedung 1991).

Pilotprojektets och därmed kursen övergripande syfte ”är att stimulera deltagarnas personliga utveckling som aktiva medborgare i en mångkulturell högskola och i ett demokratiskt samhälle” (Projektbeskrivning projektnummer 62 588). Pilotprojektet/kursen syftar också till att ”förbereda deltagarnas möten med

människor med en annan bakgrund än den egna” samt att ”fördjupa reflektandet kring hur vi konstruerar vår syn på andra människor” (Kursplan 2206-09-28).

Utvärderingen syftar till att utifrån det ovan nämnda perspektivet belysa hur deltagarna i projektet har påverkats av deltagandet i det. En central fråga är: Om och i så fall hur handlandet i den dagliga verksamheten har förändrats som en följd av projektet. I någon mening handlar det alltså om att försöka mäta nytta med projektet på såväl individnivå som organisationsnivå. Utvärderingen är också ett sätt att försöka belysa projektets styrkor och svagheter för såväl individ som, i någon mån, organisation.

Metod och material

För utvärderingen har jag intervjuat 16 av 18 registrerade studenter på kursen. De två som inte ingår i utvärderingen har avböjt att delta, eftersom de inte har fullföljt kursen.

Intervjuguiden (se bilaga 1) är strukturerad efter teman och intervjuerna har tagit formen av explorativa samtal (Kvale 2000).

Intervjuerna har tagit mellan 45 och 60 minuter att genomföra. Jag har fört anteckningar under samtalens gång och skrivit ut intervjuerna efteråt. De är strukturerade i narrativ form, så att vars och ens svar bildar en sammanhängande berättelse utifrån kärnan i svaren. I utskriften har jag bemödat mig om att behålla det vardagsspråk som använts i samtalen. Detta för att berättelserna skall bli så levande som möjligt (Kvale 2000). Alla respondenter i utvärderingen är anonymiserade. Av intervjuutskriften framgår endast kategori (student) och verksamhetsområde (administrativ personal eller lärare) för var och en.

Jag har också granskat sedvanliga projekt – och kursdokument och den kursplattform, Luvit, som använts i projektet.

Resultat

Administrativ personal

Student 1

Jag fick se kursinbjudan på ett personalmöte på min enhet. Det var min chef som informerade om att kursen skulle ges och i samband med det bad hon att de som var intresserade av att gå den skulle lämna en intresseanmälan till henne. Jag tyckte att det lät som en intressant och spännande kurs, så jag anmälde mig.

Det blir mer och mer från andra kulturer både här på högskolan och i samhället i övrigt. Jag pratar engelska varje dag, både med utbytesstudenter och med våra egna campusstudenter. Jag är nyfiken på andra kulturer och därför ville jag gå kursen. Jag ville få tips om hur man bemöter människor från andra kulturer eftersom det kan bli så fel om man bemöter andra utifrån sina egna smala värderingar. Jag har fått många aha- upplevelser under kursens gång avseende hur jag kan agera och om hur jag kan växa, särskilt av Lisbeth Carlborgs och A. Ahrneklo-Nobins föreläsningar.

Mina nya kunskaper kommer jag att kunna använda i möten med olika människor

t ex när jag står i bibliotekets informationspunkt där jag möter våra låntagare. Förhoppningsvis kan jag också använda dem när vi skall "bemötandedagar" bland personalen – då kanske jag kan dela med mig till mina kollegor i någon workshop.

Jag kan också lyfta frågorna vid diskussioner på enheten och vid fikafikat, jag har mer att komma med nu. Jag ser inte så svart eller vitt längre. Det finns så många nyanser.

Jag tycker att jag har utvecklats som människa under kursens gång, jag har fått mer bildningskunskap, som jag kan använda både i jobbet och privat.

Utifrån mina behov och förväntningar har kursinnehållet varit ganska relevant. Jag har fått ut det jag trodde att jag skulle få ut av den, men jag har saknat "eftersnack" efter föreläsningarna. Det blev lite abrupt slut efter dem och det var inte bra. Vissa saker rörde upp mycket och det kändes konstigt och tomt att bara gå därifrån. Jag tycker också att några av föreläsarna var väldigt akademiska, jag är inte så van vid sådant, och då kan det bli lite jobbigt att lyssna. Vissa av artiklarna, som vi hade som kurslitteratur var också mycket akademiska, de var svåra att ta till sig. Det var mycket som blev akademiserat på kursen.

Workshopen däremot tycker jag har varit ok, men jag har saknat praktiska exempel

t ex så hade vi kunnat arbeta med rollspel. Det har varit mycket teoretisk kunskap som har förmedlats. Det är visserligen ingen praktisk kurs, men jag hade velat ha mera case/fallstudier. Mera konkreta exempel och situationer t ex ”hur reagerar vi, hur tar vi hand om”. Nu var det mycket prat, intressant prat men ändå.

När det gäller arbetsformerna i övrigt, så tycker jag att vi var lagom många i grupperna för att kunna diskutera, det var bra. Det var också bra att vi från administrationen blandades med lärarpersonal. Det var bra att blanda olika yrkeskategorier i workshopen. Diskussionerna har gett mig mycket, det är nyttigt och kul att få ta del av andras tänk.

När jag väl kom igång med examinationsuppgiften, så kändes det bra – men jag hade många funderingar kring hur jag skulle göra innan jag kom igång. Den var lagom – den fick mig att tänka till.

Jag har bara sett en tillfällig kursplan. Men kursmålen har jag känt till eftersom en del av dem presenterades på examinationsuppgiften. Det detaljschema vi fick ut vid kursstarten stämmer överens med innehållet i kursen, tycker jag.

Jag tycker inte att Luvit har fungerat särskilt bra, det har varit tunt med information där. Jag har visserligen inte använt den så mycket, men de gånger som jag har varit inne där och letat efter saker, så har de inte funnits. Vi blev lovade att det skulle läggas ut material från föreläsningarna på Luvit, men det fanns inte där. Och när jag sökte efter examinationsuppgiften på Luvit, så låg inte heller den där.

Student 2

Jag fick veta att kursen skulle ges direkt från de båda kursledarna, och jag blev nyfiken på den, ”man tror att man vet vad mångfald är för någonting...men det finns mer i begreppet än vad man tror.” Jag är själv invandrare och jag jobbar ideellt med mina invandrade landsmän, jag vägleder dem och försöker hjälpa dem att finna sig tillrätta i Sverige. På högskolan arbetar jag till viss del med våra invandrade studenter och det är skälen till att jag ville gå kursen. Jag frågade min chef om jag fick gå den, och det fick jag.

Det jag har lärt mig på kursen kommer jag i första hand att ha nytta av i vardagslivet. Genom kursen har jag fått mer förståelse för svenskarnas syn på invandrare. Jag har fått mina misstankar och aningar bekräftade och lyfta till en generell nivå. De har inte bara varit mina egna, utan jag har lärt att fenomenet finns på en strukturell nivå. Det finns något generellt i det privata.

Jag ser inte att jag har någon användning för mina nya kunskaper i mitt arbete, åtminstone inte just nu. Men generellt sett har jag fått mer förståelse för hur människor reagerar och för att de kan reagera på olika sätt beroende på bak-

grund och annat. Och för ögonblicket vet jag inte hur jag skall kunna sprida och dela med mig av kunskaperna.

Det var en bra kurs – det var roligt att vara med. Speciellt så var gästföreläsarna intressanta tycker jag. De berättade samma sak, men utifrån olika perspektiv. Det är alltid roligt att få lyssna till andra. Särskilt några av dem Nobin och Thier var intressanta, men Kamali tyckte jag inte om. Det är roligt med gästföreläsare, att vi inte alltid får lyssna till våra egna. Det var en intressant kurs. Föreläsningarna var bra. Vissa saker kommer jag ihåg och jag har gjort en del anteckningar. Men vissa saker minns jag inte, de fastnade inte.

Men, mångfald är så mycket mer än vad jag trodde att det var. Det är svårt, det är inte så enkelt och jag hänger inte alltid med. Det finns en logik i det som jag inte riktigt förstår, det kan vara både positivt och negativt.

Kursen blev som jag hade förväntat mig. Mångfald är inte bara etnicitet, det handlar mycket om kommunikation, hur man arbetar med sina kollegor och med studenterna. Jag fick lära mig mycket om gesternas betydelse, att de kan tolkas olika beroende på vem man är och vad man har med sig i bagaget. Jag förstår sådant mycket mera nu.

Arbetsformerna tycker jag har varit bra, men jag tycker att vi hade lite för mycket gruppdiskussioner. Det var nästan varje gång – det blir lite tjatigt. De var inte bra för att de var för korta, det var för lite tid avsatt till dem. De blev så ytliga och alla hann inte säga sitt, det var så mycket jag hade velat fråga mera om och berätta mera om själv också. Det hade behövts mer tid för dem. Vi hade en blandad grupp – det var en bra blandning. Det var roligt att det fanns folk från de andra institutionerna och enheterna med i gruppen. Jag fick syn på dem och fick en inblick i hur det är på andra ställen. Det var ett bra upplägg att göra så, jag har fått flera nya kompisar. Jag har byggt nätverk under kursen.

Jag har inte använt Luvit så mycket, jag har varit inne där några gånger, men oftast har jag gått direkt till kursledarna i stället för att leta på Luvit, om jag har haft några frågor. De gånger som jag ändå har varit inne där, så har hittat det jag har letat efter, men ibland har det tagit tid innan saker har lagts ut där. Det diskussionsforum som vi hade där tycker jag har varit bra

Egentligen hade jag inte så mycket tid för kursen, som jag hade behövt. Det blev lite för mycket. Jag har jobbet och mycket annat vid sidan av det också. Så examinationsuppgiften har jag inte gjort, jag har inte haft tid. Men jag tyckte det var bra att vi fick läsa en skönlitterär bok som kursbok.

Student 3

Jag har inte sett själva inbjudan till kursen utan det var min chef som skickade ut ett allmänt mejl på enheten där hon berättade om kursen och frågade om någon var intresserad och ville den. Det gjorde hon vid två tillfällen. Efter andra gången anmälde jag mig. Hon frågade inte mig specifikt om jag ville gå, så jag är inte aktivt rekryterad till kursen.

Jag har gått en 20p kurs i invandrarfrågor vid GU tidigare, så det var inte självklart att jag skulle gå den här tyckte jag. Jag tycker att jag var öppen för frågorna redan innan. Men samtidigt så tyckte jag att det kunde vara intressant att se vad som hänt inom området. Men som sagt, jag var öppen för frågorna redan innan. Och så tyckte jag det var viktigt för enheten att någon härifrån gick kursen. Det är viktigt att vi syns i sådana sammanhang.

När det gäller frågan om hur jag kan använda kunskaperna från kursen så, ser jag ingen direkt anknytning av kunskaperna till jobbet, för mig handlar det mer om ett förstärkt förhållningssätt. Men jag kan sprida dem genom att det kommer upp diskussioner i ämnet på enheten. Mina yngre kollegor är mycket tekniskt inriktade och tänker kanske inte så mycket kring mjuka frågor. Det handlar för mig om att sprida ett förhållningssätt. Jag skall också tillsammans med mina två kollegor, som också gått kursen, redovisa den på ett personalmöte, men inte nu, utan senare.

Jag inte uttala mig om kursen relevans utifrån kursplanen eftersom jag inte har läst den. Men kursen har nog levt upp till mina förväntningar. Jag har svårt med minnet och jag behöver alltid gå tillbaka till anteckningar efter en föreläsning för att minnas och det blev svårt för mig eftersom vi blev lovade att vi skulle få anteckningar och föreläsningmaterial efter varje föreläsning och när det inte blev så hamnade jag i en prekär situation. Jag har förlorat mycket på grund av det.

Arbetsformerna tycker jag har varit bra, det är bra med skilda former och i den här kursen har de varit varierande. Det är också bra att vi har fått bilda olika arbetsgrupper under kursens gång.

Jag inte använt Luvit så mycket i och med att jag har varit sjukskriven under delar av kursen och inte har tillgång till Internet hemma. Jag har hittat ungefär hälften av det jag har sökt där och föreläsningarna fanns ju som sagt inte där alls.

Student 4

Jag fick inbjudan till kursen direkt i handen av kursledarna när de var ute och lobbade för den. Eftersom jag är intresserad av mångfaldsfrågor, dels på ett allmänt personligt plan dels utifrån min yrkesroll där jag dagligen möter mycket mångfald, så frågade jag min chef om jag fick anmäla mig till kursen och det var inga problem. Jag ser den här kursen som en kombination av nytta och nöje, det som främst lockade mig att anmäla mig till den var det lockande kursprogrammet, det såg ut att vara bra och intressanta föreläsare.

Det är svårt att sätta fingret på hur jag konkret kan använda mina nya kunskaper. Jag har fått mycket tankar kring olika typer av möten, hur vi möter och bemöter, men jag vet inte om jag egentligen har lärt mig så mycket nytt, det är nog snarare en påfyllning av det jag kunde förut.

Jag vill definitivt jobba mer med frågorna. Och då genom att försöka påverka förhållningssättet på institutionen när det gäller hur vi tar emot nya studenter utifrån de idéer som jag har fått på kursen. Jag kan nog delvis sprida mina kunskaper. Jag kan lyfta frågorna, jag kan föra in vissa bitar genom att fråga ”har ni tänkt på?”. Det kan nog få en viss påverkan att jag kan ge konkreta exempel. Jag kan lyfta idéer som kommit från andra håll.

Det var föreläsare från olika håll med på kursen. Föreläsarna var ”fina” och föreläsningarna var bra. Det var det jag ville ha, det är bra att kursen har gett flera olika perspektiv.

Det har också varit en tillgång att vi kursdeltagare har kommit från olika håll på HB. På så sätt har vi fått olika bitar och olika delar av verksamheten. Det är inte ofta det är så nu för tiden. Vi är flera olika avdelningar som alla lever sina egna liv. Förr fanns det fler övergripande samlingspunkter, det är synd att det inte finns sådana idag. Vi har för få arenor att mötas på. Men just det att vi kom från olika håll gav mycket, och vi hade en så bra stämning i gruppen.

Jag tycker att arbetsformerna var bra. Vi hade föreläsningar, grupparbeten och diskussioner. Ibland fick vi för lite tid för att kunna ställa frågor direkt till föreläsarna och det var synd.

Examinationsformerna har också varit bra, men de har tagit mycket tid. Jag tyckte om momentet med den skönlitterära boken.

Jag har använt Luvit, men det har inte hänt mycket där under kursens gång. Jag var inne och letade efter schemat, men det fanns inte där. Luvit har inte följts upp och uppdaterats under kursens gång, det har inte funnits mycket där alls. Luvit hade kunnat användas mycket mer.

Jag vill sluta med att ge ett extra plus till kursledarna som har varit engagerande och drivande!

Student 5

Min chef berättade om kursen på en planeringsdag, som vi hade på institutionen. Då fick vi också se inbjudan till den. Jag är inte aktivt rekryterad till kursen av min chef, utan jag har anmält mig av eget intresse.

Jag har mycket kontakter med de internationella studenterna på vår institution. Och jag har sökt mig till kursen dels av ett professionellt intresse kopplat till mina arbetsuppgifter, men dels också av att jag har ett eget intresse av frågorna, jag har min grundutbildning inom området. Därför var jag rädd när jag började kursen att den skulle vara för enkel, men jag har upplevt den som ganska svår, och jag tycker att den borde ha varit för svår för dem som inte har samma utbildningsbakgrund som jag har.

Mina drivkrafter för att gå kursen har inte bara varit de internationella studenterna (etnicitet) utan jag har även sökt ett klassperspektiv. Jag funderar över hur jag möter ”de andra”, de som inte är medelklass. Jag har lättare för att förstå medelklasstudenterna från vilket annat land som helst än vad jag har för att förstå invandrare från t ex Biskopsgården. Efter kursen kan jag reflektera bättre över de mötena, men jag saknar fortfarande konkreta verktyg för hur jag skall hantera mötena. Mina nyvunna kunskaper skall jag använda för att kunna hantera vår egen mångfald på institutionen.

Jag vet inte riktigt hur jag skall kunna sprida mina nya kunskaper. Det är svårt att sprida kunskaper på min institution. Det finns inte ett intresse där av att ta emot nya kunskaper över huvud taget. Jag tycker också att det är svårt att sprida kunskaper i andra hand. Det jag kan göra är att jag kan prata med mina kollegor om att jag tycker att även de borde gå kursen.

Jag har sett kursplanen i form av ett utkast. Jag tycker att det mest handlade om att kunna redogöra för olika teorier utifrån många perspektiv. Jag har saknat konkret läsmaterial i kursen och jag tycker att det har varit tunt med kurslitteratur. Jag tycker också att kursinnehållet borde vidgas till att omfatta även underpresterande studenter på min institution upplevs som jobbiga och de får kanske inte alltid det bemötande och de instruktioner som de behöver för att höja sig.

Mina förväntningar på kursen är överträffade! Arbetsformerna har varit bra. Men jag tycker att skillnaden mellan att diskutera och utvärdera har varit väl liten och att utvärdera har tagit för mycket tid i anspråk. De diskussioner som vi har haft har varit väl mycket av samma slag. Egentligen tycker jag att alla lärare som möter de internationella studenterna hos oss också borde ha gått kursen. Jag har saknat mina egna institutionskollegor på kursen för att med dem kunna diskutera utifrån kända, konkreta exempel. Samtidigt så har det varit positivt att få träffa kollegor från andra institutioner i kursen. Men de som gick kursen var de redan frälsta och invigda och det gav visserligen en bra stämning, men jag tycker att man missar udden i diskussionerna när de ”misstänksamma” inte finns med.

Föreläsarna har varit bra och uppföljningen till föreläsningarna har också varit bra, det som inte har varit bra är att det funnits för lite tid till att ställa frågor direkt till föreläsarna i anslutning till föreläsningarna.

Examinationsformerna tycker jag har varit ok. Det var jättebra, att vi själva fick välja litteratur till examinationsuppgiften, men samtidigt är det ett riskabelt förfaringssätt, egentligen borde kursledningen ha styrt valet av litteratur för ett bättre och rättvisare resultat.

Luvit fungerade inte riktigt, plattformen uppdaterades inte med det material som vi blev lovade skulle finnas där.

Student 6

Jag fick se inbjudan till kursen i ett tidigt skede, men jag agerade inte då. Senare skickade avdelningscheferna ut kursinbjudan till alla på enheten med tillägget att det var fritt fram för den som ville anmäla sig, med reservation för att deltagarantalet var begränsat till tre deltagare per enhet/institution. Jag är inte särskilt rekryterad/uppmannad att delta i kursen sett utifrån mina arbetsuppgifter eller enhetens behov.

En drivkraft som jag hade när jag anmälde mig var den att jag tänker en del kring mångfaldsfrågor och kring hur vi dömer/bedömer människor utifrån föreställningar och bilder. En väckarklocka för mig var knarkskandalen Sjöberg/Nylander, som var i samma veva som det flaggades för kursen. Jag tänkte utifrån bilden (utseendet) att det var väl ganska självklart att Sjöberg skulle vara inblandad i någonting sådant, men Nylander, som ser så gullig ut?? Jag kom på mig själv med att döma efter bilder. Kursen kom ut ungefär samtidigt och jag tänkte att om jag går den så kanske jag kan lära mig något. Utan kunskap kan det vara svårt att behålla sansen, att hålla huvudet kallt i diskussioner kring mångfaldens alla aspekter. Det är bra att få kunskap.

I biblioteket, och då främst i disken, möter man verkligen alla. Mångfald blir alla sorter inte bara utifrån etnicitet utan också utifrån handikapp, sexuell läggning etc. På BLR pratar vi ofta hur vi skall göra i bemötandet av mångfalden, men då handlar det mest om hur man löser praktiska frågor, hur man skall göra så att det blir lika för alla. T ex när det gäller ordningsfrågor som att betala avgifter etc. Men vi diskuterar inte värderingar och värdegrundsfrågor i någon större utsträckning. Det ibland kan vara befogat att göra olika eftersom människor kan ha olika utgångslägen. Olika saker kan vara olika behjärtansvärda vid olika tillfällen. Där kan kulturell bakgrund spela in i avgörandet i vad som är vad.

När det gäller användandet av de nya kunskaperna, så har jag ingen ”teknisk” användning för dem eftersom jag hör till den administrativa personalen. Så mitt användande blir ett annat. Jag tänker mig för mer i diskussioner numera och i möten med studenterna i mitt dagliga arbete i informationen. Jag har ett speciellt

uppdrag att arbeta med dyslektiker, så mångfald blir i mitt fall mycket inriktat på handikapp.

När det gäller frågan om att sprida kunskaperna inåt mot den egna enheten, så blir det genom diskussioner med kollegorna. Jag skulle inte kunna ställa mig upp och t.ex. föreläsa för mina kollegor. Jag har inte fått tillräckligt med mig från kursen för att kunna göra det. Föreläsarna har varit så otroligt duktiga och karismatiska och jämfört med deras kunskaper, så har jag bara fått skummet på ytan med mig. Men alla skulle behöva få en "tvångsdel" av detta.

När det gäller kursens relevans, så har jag fått mycket mer än vad jag väntade mig. Det beror på de kunniga, karismatiska föreläsarna, som hela tiden relaterade till annan forskning och annan verksamhet inom området. Det pågår så mycket arbete med mångfaldsfrågor som jag inte visste om. Det har varit en fest!, att gå kursen.

Men jag hade velat ha mer diskussioner efter föreläsningarna, mer av direkt återkoppling. Man var ju alldeles sprängfylld efteråt, det hade varit bra att få diskutera mera i anslutning till föreläsningarna.

Kursplanen har jag inte sett. Den fanns inte när vi började kursen, den var inte tagen då, och jag har inte sett den efteråt heller.

När det gäller arbetsformerna, så tycker jag att det har varit för lite diskussioner direkt efter föreläsningarna. Annars har det varit bra. Det har varit bra att få träffa andra, från andra institutioner och enheter. Det har tillfört mycket. De har andra infallsvinklar. Det blir spännande och lärorikt när var och en utgår från sitt.

Det har också varit bra att vi har varit blandade åldrar på kursen, men det var synd att det bara var en man med.

Examinationsformerna på kursen var ok, tycker jag. Det var ett ganska självklart avslut på den.

Luvit var svårhanterligt, det var min första bekantskap med Luvit. Jag tyckte att det var svårt att hitta information och material där, så jag har låtit det vara.

Det har varit en lyxkurs!

Student 7

Jag fick syn på inbjudningskortet till kursen någon annan stans än på min enhet, minns inte riktigt var. Det var ren flax att jag såg det. Kursen/inbjudan stämde överens med någonting som jag har efterlyst under flera år, och jag gick till min chef och berättade om kursen och sa att jag ville gå den. Efter ett informationsmöte om kursen här på min enhet, fick jag klartecken från min chef att gå den.

Mina drivkrafter för att anmäla mig till kursen var ett uppdämt behov utifrån mina arbetsuppgifter. Jag såg möjligheter att skapa förståelse för olika kulturer

och människors beteenden utifrån etnicitet och kulturell bakgrund. Jag sitter i min tjänsteutövning och pratar med studenter varje dag om svåra saker och jag känner att jag inte kan så mycket om andra kulturer och jag känner en rädsla för att trampa i klaveret ”tänk om jag uttrycker mig fel”.

När jag började kursen trodde jag att den skulle ge mig konkreta verktyg och tips för att kunna arbeta direkt med människor från andra kulturer. Att jag skulle få verktyg att bemöta studenterna på ett bättre sätt. Men så var det inte.

Kursen var bra, men den var annorlunda än vad jag hade förväntat mig. Det var en lyxkurs. Det har varit en njutning att få lyssna till alla föreläsningar och en lyx att få göra det på arbetstid. Jag känner att kursen har förändrat mig på något sätt, men jag kan inte riktigt säga hur. Den har inte givit så mycket konkreta kunskaper om man t ex jämför med en kurs i hanteringen av ett dataprogram.

Mötet över institutionsgränserna/enhetsgränserna har varit ett viktigt inslag i kursen. Rent generellt tycker jag att högskolan är en tuff miljö att vara i med mycket prestigejakt. Det här var en mysig grupp där vi har diskuterat på ett avslappnat och mysigt sätt utan prestigeinslaget. När det gäller gruppen sammansättning så funderar jag lite över hur det kommer sig att det bara var en man med.

Kursen har inte gett mig det jag förväntade mig, men den har gett mycket annat istället, som inte har varit fel. Framför allt detta att kunna få sitta och prata med andra på ett mysigt sätt. Jag är väldigt ensam i mitt jobb, så det har varit underbart. Mötet med de andra kursdeltagarna, att få förståelse för varandra och att kunna mötas på lika villkor utan att klass, kön, etnicitet etc. spelar roll. Det är viktigt att se varandra i mötet. Det är det förutsättningslösa mötet mellan människor som betyder något, inte att man möts via sina titlar. Jag tycker att HB är en sluten organisation, där man inte känner till eller tar tillvara på människors kompetenser och kunskaper i tillräckligt hög utsträckning, även lokalvårdarna kan ju tillföra någonting. Men jag hade hoppats på ett mer konkret utbyte av kursen, hur funkar en kines, hur funkar en iranier och mera praktiska saker kring olika kulturella förhållningssätt.

En sak har jag saknat på kursen, vi har haft fantastiska föreläsare, men det fanns aldrig någon tid till återkoppling, till att diskutera det som de sagt, med dem efter föreläsningarna och nästa gång kom det upp någonting nytt.

På något sätt har kursen förändrat mig, men jag kan inte riktigt säga hur. Och jag vet inte riktigt hur jag skall kunna sprida kunskaperna vidare här på enheten. Hur det skulle kunna göras för kunskaperna är inte så konkreta. Det jag skulle kunna göra är att berätta på ett personalmöte om hur den har påverkat mig, jag är inte riktigt samma människa nu som jag var innan. Det handlar om ett förhållningssätt som kanske kan sprida sig till dem jag möter och från dem vidare till andra. Men jag skulle inte kunna hålla en konkret kurs i ämnet.

Kursplanen kom ut först förra veckan och då var ju kursen redan slut. Det är kass tycker jag. Litteraturlistan kom också den ut sent, förra veckan. Litteraturen har meddelats ”ur hand i mun” under kursen gång. Vi har känt oss som försökskaniner. Det har inte alltid känts som om kursledarna har varit klara över kursen riktning.

Examinationsformerna tycker jag har varit ok, det har varit bra med diskussioner i anslutning till examinationen.

Jag har varit inne på Luvit, men inte använt den så mycket. Jag tycker att Luvit är svårt och bökigt. Material från föreläsningarna har antingen inte funnits där eller kommit ut väldigt sent och en del finns fortfarande inte där. Schemat låg inte heller där, utan det skickade kursadministratören ut till oss via mejl.

Student 8

Jag såg kursinbjudan på vår upptaktsdag. En av kursledarna var där och informerade om kursen. Jag kände direkt att jag skulle vilja gå den, men jag anmälde mig inte då. Senare frågade min prefekt om vad det var för en kurs, jag ville ha mer information om den, men jag anmälde mig inte då heller. Det var faktiskt min chef som bestämde att jag skulle gå, det var han som anmälde mig till kursen. Jag anmälde mig inte själv eftersom jag var rädd för att bli överbelastad. Jag är mycket engagerad på olika håll och bland annat så hade jag tänkt att slutföra andra studier under den period som den interkulturella kursen pågick. De studierna har tagit stryk av den interkulturella mångfaldskursen.

Det var det interkulturella perspektivet i kursen som lockade mig. Rent allmänt har jag ett stort intresse för andra människor. Nu vikarierar jag som studievägledare på min institution och nu har jag många möten med många olika slags människor. I och för sig har jag alltid mött människor i min yrkesutövning, men det är mer nu. Jag ser kunskaper i interkulturell mångfald som viktiga i min roll som studievägledare.

Jag har fått kunskaper med mig från kursen som går att använda. Dels har tiden på föreläsningarna, workshopen och diskussionerna öppnat tänket och jag har fått många aha-upplevelser, och jag också har fått bekräftelse på att jag ”tänkt rätt” från början. Jag har fått en kategorisering, ett sätt att hitta ordning i kaoset. Jag har fått en förståelse för varför jag gör på olika sätt i olika möten, men samtidigt har jag förstått att det inte finns någon mall, man måste se varje individ. Jag har fått ögon för olikheterna.

Jag kan inte se hur jag skulle kunna sprida mina nya kunskaper till mina kollegor. Jag känner inte att det är min uppgift eller att det ligger inom mina ramar. Kursen har varit utvecklande för mig, men jag kan egentligen inte sätta ord på det. Men samtidigt så diskuteras dessa frågor mera nu på institutionen än vad de gjorde tidigare vid t ex fikaraster, folk vänder och vrider på olika perspektiv. Det borde finnas/skapas arenor på institutionen där dessa frågor kan lyftas. Man

skulle kunna jämföra det med till exempel ämneskollegierna. På personalmötena är det inte möjligt att lyfta frågorna, de är "rena farsen" det finns inget utrymme där, det är jättetråkigt. Det finns heller inget utrymme för att dra igång en workshop på institutionen.

Om man tar Birgitta Arneklo-Nobins föreläsning om bildning och lägger den som ett mått på vår institution, så finns det många utbildade människor här, men det är få som är bildade. Kursen och diskussionerna i den är en del av en bildningsprocess, hur man tänker och hur man förhåller sig till mångfalden. Men jag kan inte se att det finns några bildningsarenor på min institution. Det måste organiseras och styras upp. Jag kan delta tillsammans med min kollega sim gått kursen, men någon annan måste ta initiativet. Men här på institutionen är vi inte intresserade av att göra någonting tillsammans.

Jag hade inte så stora förväntningar på kursen. Det jag förväntade mig var att få reflektera, diskutera och få nya perspektiv. Och det har jag fått uppfyllt. Jag har fått mycket intryck och idéer med mig från kursen, men jag ville gärna få med mig mer/ fler verktyg därifrån, att vi mer konkret kom fram till att så här kan man göra, särskilt från Trondmans föreläsning. Där hade jag velat få mer verktyg med mig om hur man möter de människor som han beskriver.

Det har varit bra föreläsare och upplägget har varit brett, men jag har saknat något som knöt ihop det hela. Jag hade velat ha en sammanfattning av det som vi har gjort inom ramen för kursen. Det har varit bra att kursen har varit utspridd över tiden, det har gett tid för eftertanke och reflektion. Men, jag har saknat en sammanfattning, en slags slutsats om vad det var som var kärnan i kursen. Jag hade velat få de olika perspektiven och teorierna hopknutna.

Sammansättningen i arbetsgrupperna har varit bra, det har varit intressant och inspirerande med det institutionsövergripande mötet och att deltagarna i grupperna har haft olika utbildningsnivå. Det har gett olika perspektiv. Det är bra att det har blivit så många olika perspektiv, det är det som har gjort kursen, tycker jag. Det har varit bra att få möta andra. Men, alla studenter på kursen var inte lärare, det hade varit bra om den administrativa gruppen gjorts synlig visavi föreläsarna, så att de visste att det var en blandad grupp de mötte för att på så sätt kunna ge bättre exempel, mer konkreta exempel, på vad man kan säga och göra i sin administrativa yrkesroll.

Jag har inte sett kursplanen, men utifrån mina behov och förväntningar så har kursen känts bra och relevant.

Arbetsformerna tycker jag har varit ok och bra. Det har varit bra att få lägga mycket av kurstiden på plats. Det är viktigt att få diskutera, men det är också viktigt att diskussionerna knyter an till hela gruppen och inte bara har ett lärarperspektiv. Jag tycker att diskussionerna behöver vidgas.

Examinationsformerna var helt ok de också. Men lite luddiga, slutuppgiften var ganska öppen och jag gick omkring och tänkte, tänk om jag inte fattar? Hur blir det då?

Lärare

Student 9

Jag fick kännedom om kursen genom att jag såg kortet, som låg i mitt postfack. Det var min chef som hade lagt det där. Senare kom hon och frågade mig om jag ville gå kursen. Jag hade redan anmält mig till två andra kurser som skulle gå samtidigt, men den här kursen verkade så spännande, så jag tänkte att jag kunde pröva att gå den också, men jag hade inte anmält mig till den om inte min chef hade kommit och frågat mig. Hon gav mig ”den sista puffen”.

Jag tycker att mångfaldsbegreppet är spännande, jag tror att vi behöver bli bättre på det. Jag ville lära mig mer om det. Jag ville utmana mig själv.

Jag har lärt mig mycket i den här kursen. Jag har kunnat koppla ihop den här kursen med de två andra kurserna som jag har gått samtidigt. Det har blivit synergieffekter.

Ur ett mångfaldsperspektiv kan jag se nya/andra delar och ett nytt innehåll som jag kan föra ut till studenterna i min undervisning. Jag ser nya/andra kunskapskvaliteter som jag också kan föra ut till studenterna. Som samordnare inom ”mitt” utbildningsprogram har jag blivit duktigare på att se mångfalden och på bemötandefrågor. Det handlar inte om ett språk eller en kultur. Jag skall ta in det i min undervisning. Det ser jag som mitt uppdrag gentemot mina studenter. Det att vara dörrevakt, att öppna nya perspektiv för dem. Min studentgrupp är en alldeles för homogen grupp.

Det är viktigt att fler och fler lärare får mångfaldsperspektivet, det gäller även ute på VFU, ökad kunskap blir som ringar på vattnet effekter. Att reflektera kring hur man bemöter.

Det är viktigt att synliggöra sina egna värderingar, det gäller även för mina kollegor här på HB, inte bara för studenterna och lärarna på VFU.

Alla borde få gå den här kursen på samma sätt som alla måste gå den högskolepedagogiska kursen. Vi måste fundera över hur vi kan integrera mångfaldstänkandet och inte bara ha det som en ryggsäck som idag.

Vi måste både lyfta och stötta mångfalden, vi måste ha ett interaktivt förhållningssätt till den, vi måste lära av och med varandra.

Kursplanen kom sista dagen, men det spelade inte så stor roll. Det var föreläsarna som lockade mig till kursen. Det fanns mycket mångfald i vår grupp, vi tyckte, tänkte och uppfattade olika. Så mötet med de andra från de andra institutio-

nerna gav mycket. Att få möta ”andras bekymmer”, att se andra sätt till lösningar, att få se andras problem, det vidgar perspektivet.

Utifrån mina förväntningar var kursen jättebra! Jag blev väckt. Mångfalden i ämnet gav mycket funderingar, det finns inte ett rätt eller ett fel, det finns olika sätt att tolka verkligheten från/på. En stor behållning har varit att få träffa andra från andra institutioner. Att få bygga nätverk.

Det var bra, tycker jag att det fanns tid för reflektion i kursen, det fanns också bra med tid för diskussioner. Prästen som föreläste var teatralisk, men jag tycker om när det sticker ut lite, jag vill få fundera.

Det var lätt att vara deltagare i kursen. Det var en överskådlig kurs. Det var inte så mycket att läsa. Ett plus för den skönlitterära boken. Tyngden i kursen låg på föreläsningarna och de tycker jag var relevanta.

Kursen hade en tilltalande form som gav mycket.

Kursledarna var duktiga på att hitta föreläsare som tilltalade alla ur flera olika aspekter.

Examinationsuppgiften tilltalade mig mycket. Ett bra sätt att få syn på sitt eget lärande. Det var intressant att få koppla teorierna till skönlitteratur. Det var en lärande examination.

Jag har använt Luvit och tycker att det har fungerat. Jag har hittat det jag har sökt där.

Student 10

Jag träffade på någon från CLU, som berättade att kursen skulle bli av. Och eftersom en kurs av det här slaget är ett gammalt önskemål från min sida, så anmälde jag mig direkt. Jag anmälde mig utan att ha sett kursinbjudan och jag frågade inte min chef om jag fick lov att anmäla mig, utan jag bara berättade att jag skulle gå den och att jag skulle vara borta vid kurstillfällena. Det var inga som helst problem med den saken från hennes sida, det var bara positiv respons.

Det som lockade mig att gå kursen var att jag ville få teoretiska begrepp/förklaringar till sådant som jag arbetar med och har gjort under lång tid.

En annan drivkraft att gå kursen var en önskan jag hade att få diskutera mångkulturfrågor med andra/kollegor på HB. Jag har också funderat kring mina egna drag av etnocentrism, alltså hur är det egentligen med min etnocentrism, som ibland kan vara öppen men kanske oftare dold och jag sökt verktyg för att knäcka etnocentrikern inom mig. Jag hoppades att jag skulle få dem genom den här kursen.

Jag har kanske fått mer teoretiska perspektiv, särskilt om identitet, men egentligen har kursen inte tillfört något nytt, något som jag inte visste förut. Inte heller har kursen tillfört mig någonting nytt när det gäller etnocentrism. Det jag har fått

ut av kursen är att jag har fått lyssna på intressanta föreläsare. Föreläsningarna har varit givande även om jag tycker att någon enstaka har varit på en för elementär nivå. Det gäller särskilt prästen. Det har också varit mycket givande diskussioner med kollegorna på HB. Ett moment i kursen som var intressant, men svårt, var att koppla de teoretiska perspektiven till den skönlitterära boken. Jag valde en för svår bok eftersom instruktionerna var otydliga. Från början, när vi skulle välja bok, fick vi inte veta hur och till vad den skulle användas. Så när det gäller kursens relevans utifrån mina egna behov, så gav den egentligen inte så mycket. Det som har varit givande har varit diskussionerna med andra kollegor som kanske arbetar på ett mer indirekt sätt med icke svenska studenter. Jag har ju bara studenter som har annat ursprung än svenskt och som dessutom ofta relativt sett är nyanlända. Det är det institutionsövergripande mötet som har gett mig mest. Jag tycker också att innehållet i kursen har varit fragmentariskt till exempel så hade jag velat ha mer teorier kring identitetsfrågor och diskriminering. Annars har kursen varit ungefär som jag hade förväntat mig att det skulle vara.

Det som kursen har förmedlat det har jag egentligen både använt och kunnat innan jag gick den, utan att ha några 5 poäng på ett papper.

Jag tror inte att jag vill sprida kunskaperna från kursen inåt, mot min egen enhet. Jag tycker inte att klimatet där är sådant att jag skulle vilja ställa mig upp på ett personalmöte och hålla en föreläsning om mångkultur. Men å andra sidan så verkar vi en mångkulturell kontext och vi förhåller sig till frågorna på ett eller annat sätt och vi diskuterar dem också flitigt. Fast kanske ändå inte att den tillräckliga kunskapen finns...Så därför skall jag berätta om kursen för mina kollegor på enheten och uppmana dem att gå dem.

Jag har inte sett kursplanen. Men jag har fått annan information om kursen och dess innehåll och utifrån den informationen så tycker jag att kursinnehållet har stämt. Men jag tycker att några instruktioner har varit otydliga till exempel instruktionerna kring den skönlitterära boken. Annat som har varit otydligt har varit en del strul kring ändringar i schemat.

Kursens arbetsformer har varit positiva, som helhet har de varit helt ok. Vid något tillfälle har jag saknat en sammanknytning, men annars har det varit ok.

Examinationsformerna tycker jag har varit bra och relevanta. Examinationstillfället blev ett lärtillfälle i sig. Även själva skrivandet av uppgiften blev ett lärtillfälle. Vi blev också erbjudna handledning när vi skulle skriva examinationsuppgiften, det var också bra, även om jag inte behövde utnyttja det.

Jag har använt Luvit och där har jag hittat det jag har sökt, men det mesta har lagts in där i sista minuten. Det gäller till exempel åhörarkopiorna av föreläsningarna, som vi blev lovade, de inte lagts ut när de skulle.

Student 11

Jag har inte sett själva kursinbjudan, utan jag fick veta att kursen skulle gå när min prefekt skickade ut ett allmänt mejl på institutionen och berättade om att kursen skulle starta och samtidigt frågade om någon var intresserad av att gå den. Det var ingen som var då, inte jag heller. Så mejlade hon ut en gång till och jag tänkte till. Och efter en diskussion med min studierektor, så anmälde jag mig.

Jag var rädd för att ta på mig för mycket jobb, men samtidigt så behövde jag få mer kunskap, särskilt när det gäller etnicitet och då framför allt när det gäller att sätta rätt ord på saker. Jag tänkte också att jag kunde koppla kursen till mitt forskningsprojekt om mångfald – vilka förväntningar invandrarbarn med astma och deras föräldrar har på svensk sjukvård/hur de upplever svensk sjukvård. Jag har också skrivit om genus och ville få nya infallsvinklar till det fortsatta arbetet. Så man kan säga att jag har både ett personligt intresse och ett forskningsmässigt intresse av att gå kursen.

Jag kan använda mina nya kunskaper dels forskningsmässigt och dels i mina personliga möten med studenterna. Jag tänker mer på att ta upp mångfaldsperspektivet i min undervisning både i mina vetenskapsteoretiska kurser och i praktisk vårdkunskap. Det finns många dolda grejer som jag inte tänkt på tidigare.

När det gäller mina invandrade studenter, så sätter jag dem inte i en grupp för sig längre utan jag sprider ut dem i grupperna. Jag pekar inte ut dem längre på ett sätt som jag kanske gjorde tidigare när jag tog för givet att de ville berätta om sina erfarenheter för oss andra, numera försöker jag uppmuntra dem att dela med sig av sina erfarenheter till oss andra.

Jag har alltså nytta av kunskaperna i min undervisning, men de kommer också till nytta när jag skall skriva kurs – och utbildningsplaner. Det är skönt att ha fått orden!

Jag sprider mina nya kunskaper till mina kollegor när vi skriver kurs – och utbildningsplaner. Men också vid diskussionerna vid kaffebordet och då är det bra att vi har varit två stycken härifrån som har gått kursen. Vi kan hjälpas åt med argumenten.

Genom min forskning kan jag också sprida de nya kunskaperna, när det gäller att se vad olika grupper har för förväntningar och hur man kan uppleva världen olika.

Utifrån mina behov har kursen haft hög relevans. Kursplanen kan jag inte säga något om. Den har jag inte sett, varken då kursen gick eller senare.

Jag hade små förväntningar på kursen, eller kanske snarare smala. Jag tänkte etnicitet om den, bredden blev jättebra! Kursen handlade mycket om personlig utveckling för min del, det är inte viktigt för mig att visa gruppen eller fröken

vad jag kan. Det har varit en kurs som har gett mig mycket, både skratt och allvar.

Arbetsformerna har varit bra! Bra föreläsare, bra kursledare som matchade föreläsarna bra. Det var också bra att de testade olika sätt att utvärdera kursen på.

Litteraturen var lättläst, men jag tycker att man kunde ha gjort seminarier av artiklarna. Jag tycker att det är viktigt att en sådan kurs har både svenska och utländska artiklar med som kurslitteratur. Jag hade önskat att kursen var mer i seminarieform.

Mötet över institutionsgränserna var mycket givande, det är jättebra att få bygga nätverk.

Examinationsuppgiften uppfattades på olika sätt av oss kursdeltagare och det var bra att den kunde få göra det, att det inte fanns ett rätt eller ett fel och det fungerade bra här med den tregradiga betygsskalan, men om vi hade haft en sjugradig betygsskala, så hade uppgiften behövt formuleras tydligare. Det var bra att få koppla uppgiften till artiklarna, det lyfter lite när man får reflektera och argumentera. Under själva slutseminariet fastnade vi på det lilla, men det berodde på gruppen och hade inget med uppgiften eller examinationen i sig att göra.

Jag har varit inne på Luvit och hittat det jag har sökt.

Student 12

Jag har inte sett inbjudan till kursen utan det var min prefekt som mejlade ut om att kursen skulle ges och jag tänkte genast etnicitet. Jag har många studenter från andra länder och jag har haft svårt för att möta en del av dem, så jag frågade om jag fick gå kursen och fick ok av chefen. Jag ville få verktyg för att kunna klara av mina möten med studenterna.

Jag använder mina kunskaper från kursen varje dag. Mångfaldsbegreppet är så mycket större än vad jag trodde att det var. Nu har jag lärt mig att vi kan och får vara olika. Det syns i mina undervisningssituationer. Innan jag gick kursen kunde jag be en utländsk student att ”du kan väl berätta...” jag trodde att det var bra att göra så, men vad jag har gjort är att jag faktiskt har utsatt en del för någonting negativt utifrån min enfald, man kan jämföra det med musikläraren i boken *Kalla det vad fan du vill*. Numera gör jag inte så utan jag väntar in och ser om det är någon som vill berätta alldeles av sig själv och i så fall understödjer jag det.

I vården är vi så rädda för slöjor och vi gör felet att vi kopplar dem till långa armar, men det behöver ju inte alls vara så, jag har lärt mig att lyssna och fråga istället för att bara ta för givet. Jag har blivit mer öppen för klass. Förut var det mest fokus på genus och etnicitet för min del.

Jag har fått en ökad medvetenhet och ett annat förhållningssätt tack vare kursen.

När jag/vi skriver kurs – och utbildningsplaner, så kan jag använda orden på rätt sätt och jag kan lära mina kollegor hur vi kan väva in mångfalden i undervisningen på ett annat sätt än vad vi gjorde tidigare. Jag kan påverka riktningen och ta in fler perspektiv i undervisningen.

Men jag kan också sprida kunskaperna genom de diskussioner som vi för runt kaffebordet och direkt i undervisningen till studenterna. Det blir som ringar på vattnet.

Kursen har haft en hög relevans för mig. Vi har haft otroligt kompetenta lärare med ett underbart förhållningssätt. Vi har fått klara krav genom hela kursen. Kursledarna har varit jätteduktiga på att låta folk vara där de är.

Föreläsarna har varit otroliga, det har bara varit att sitta och njuta!

Utifrån mina förväntningar så har det här varit JÄTTEBRA! Det här är en av de kurser som jag minns och kommer att få användning för.

Kursens arbetsformer har varit bra, vi har fått möjlighet att diskutera både före och efter föreläsningarna. Det har varit bra att vi har haft kontinuerlig utvärdering i olika former under kursens gång. Vi har varit en liten grupp och det har också varit bra. Vi har fått tillfällen till reflektion och det märktes att kursledarna hade egna kunskaper i ämnet. Detta är det optimala sättet för kurser.

Vi fick bra feedback efter den första inlämningsuppgiften, som sen kopplades ihop med den andra. Det var ett bra sätt. Det var bra och adekvata examinationsformer. Det var bra att få läsa en skönlitterär bok.

Student 13

Jag fick se kursinbjudan via min chef och då anmälde jag att jag var intresserad och fick ok till att gå kursen.

Min vilja att gå kursen har sin utgångspunkt i ett gammalt intresse för mångfaldsfrågor. Jag har tidigare arbetat med utbyten t ex genom Nordplus. Jag har också deltagit i olika studieresor och jag tycker att det är ett roligt ämnesområde. Det är intressant med andra länder. Jag har många utländska bekanta/vänner, med det menar jag att de är bosatta utomlands. Jag har också mött många utländska studenter och då har jag sett att de mötena inte har varit oproblematiska vare sig för läraren eller för studenterna. Ta bara, som ett exempel, det här med hur man förhåller sig till fotolistor. Jag har stött på studenter som av religiösa skäl inte vill vara med på sådana. Ett annat problem kan vara manliga studenter från andra kulturer som inte accepterar en kvinnlig handledare/lärare. Så jag har länge känt ett behov av att det här behöver jag veta mera om.

Jag arbetar inte aktivt som lärare gentemot våra studenter nu, men som pedagogisk konsult måste jag känna till vilka problem de lärare som söker min hjälp kan möta. I rollen som konsult måste jag kunna medvetandegöra andra. Därför måste jag kunna/lära mig mer inom området för att kunna diskutera mångfalds-

frågor. Men även för att till exempel kunna göra andra lärare uppmärksamma på eller vaksamma på hur de uttrycker sig gentemot studenterna och också kunna tipsa om hur de kan utforma examinationsuppgifter med hänsyn tagen till ett mångfaldsperspektiv.

Jag tycker att din fråga om att sprida de nya kunskaperna vidare inom min arbetsenhet faller eftersom jag arbetar på CLU. Där är man medvetna och där finns det både ett stort intresse och en stor kunskap för frågorna. Där diskuterar vi mycket kring mångfaldsfrågor. Men kursen har gjort att frågan har blivit större, fått en ny aktualitet även på CLU. Men jag har fått nya kunskaper och insikter genom kursen, som ger avtryck i mina möten med andra kollegor, både inom och utom CLU. Jag kan delta på ett annat sätt i diskussionerna numera.

Kursen har också inneburit att jag har fått mer känsla och kunskap om hur det ser ut på andra institutioner och enheter på HB. Bilden har klarnat. Det är nyttigt att ha kontakter med de andra institutionerna. De är ofta så slutna. Namnen de har, till exempel ingenjörshögSKOLAN, vårdhögSKOLAN, textilhögSKOLAN, indikerar att de är egna skolor för sig själva och inte institutioner som en del av en helhet.

Det finns egna institutionskulturer som innefattar en mängd olika aspekter till exempel vilken syn man har på examinationstillfället. Är det ett lärtillfälle eller är det en kunskapskontroll? Men man måste ha en öppenhet för frågan och fråga sig själv om också jag kan använda de skilda sätten i olika sammanhang och kanske på nya sätt.

Jag kan inte uttala mig om kursens relevans utifrån kursplanen eftersom vi fick ut den först under sista kursveckan och jag har inte hunnit läsa den. I den avslutande examinationsuppgiften fanns det utdrag ur kursmålen med och på så sätt knöt man an till kursplanen något.

Ur ett allmänt perspektiv, när det gäller kursen relevans, så har det varit en intressant kurs. För mig ligger tyngdpunkten i de givande diskussionerna som har varit och i mötet mellan kollegorna från de olika institutionerna. Det mötet har varit en intressant och givande process i sig eftersom man har upplevt saker olika beroende på vilken institution eller enhet man har kommit ifrån

Föreläsningarna tycker jag har varit ok. Och jag är nöjd med kursen, innehållet har varit bra. Kursen har varit givande, det har varit roligt att gå den och det har inte heller varit särskilt betungande.

Kurslitteraturen har inte bestått av så mycket tunga vetenskapliga artiklar, det har mest varit lättare texter.

Examinationsformerna har varit bra, man har fått diskutera både med sig själv och med andra. Det har varit ett aktivt deltagande. Att diskutera med andra innebär ju också att man lär sig något. Men, det gick inte ut någon skriftlig information om hur examinationsuppgiften skulle förberedas så visste inte hur jag

skulle förbereda mig inför examinationen, eftersom jag missade det tillfället när de muntliga instruktionerna gavs. Examinationsuppgiften gör att man måste gräva lite Examinationen blir ett lärtillfälle i sig. Att göra uppgiften innebär att man lär sig och att man måste läsa. Man måste ha kniven på strupen, jag tror inte att det blir någon kvalitet på det man gör annars.

Luvit har inte använts under kursens gång. Kursledarna har ständigt glömt att lägga ut information på plattformen. Där har inte funnits någon studiehandledning. Schemat har inte funnits där. Litteraturlista och kursplan lades ut först under sista kursveckan. Åhörarkopior av föreläsarnas material har inte heller lagts ut på Luvit, trots löften om att så skulle göras. Kamalis föreläsning, som var en av de tidigaste lades ut under sista veckan och de andra saknas. Så det har varit en del organisatoriska missar.

Student 14

Jag inte sett inbjudan till kursen utan jag blev anmäld till den direkt av min prefekt och jag undrar varför hon anmälde mig överhuvudtaget. Jag kom hit till högskolan 1999 och jag rekryterades hit av den dåvarande prefekten för att bland annat undervisa i identitets - och mångkulturella frågor

Jag har inte varit så motiverad att delta, men jag har ändå varit med alla gånger utom en. Det har varit väldigt varierande kvalité på kursen. Lektionerna hade jag kunnat hålla själv, så jag har ägnat kurstiden åt att studera kursdeltagarnas och föreläsarnas kroppsspråk, kön och status utifrån ett mångkulturellt perspektiv. Jag har studerat hur de undervisade, koderna och kommunikationen.

Jag efterlyser mera generella teorier i en sådan här kurs, det var mycket sociologiska perspektiv på mångkulturella frågor rakt igenom. Jag har saknat det interkulturella psykologiska perspektivet.

Jag blev väldigt besviken på prästen när hon föreläste. Det hela var en gigantisk show. Det var en performance som helt tog överhanden över budskapet. Jag saknade det mångkulturella perspektivet på religion, det kom inte fram alls.

Jag har haft intressanta samtal med kollegorna från andra institutioner. Det blev mångkulturellt ur ett institutionsperspektiv. Vi behöver arbeta mer institutionsövergripande tillsammans. Jag har föreslagit att vi skall ha en återträff i vår grupp. Det blir ett nätverkande.

Kursledarna gav ett mångkulturellt perspektiv på kursledarskap i sig själva. De var öppna, flamsiga och väldigt kunniga.

Vi pratade inte så mycket om handikapp och det saknade jag. Jag saknade mångfaldsperspektivet på hur vi gör med studentgrupper som har stora problem. Dyslektiker som skall bli lärare. Studenter med koncentrationssvårigheter som skall bli sjuksköterskor. Studenter som har ett bristande språk etcetera.

Jag hade velat prata mer om praktisk mångfald och inte bara om teorierna. Hur bemöter vi, hur underlättar vi till exempel för blinda, döva, transvestiter och alla andra...

Arbetsformerna har varit bra. Det var ingen dålig kurs. Det var bra att vi fick läsa en skönlitterär bok.

Den här kursen har gett mig: relationer, en uppfräschning av de generella teorierna och en insikt om att vi måste arbeta mer tillsammans högskoleövergripande.

När det gäller kursinnehållet, så har jag glömt det mesta. Kursledarna var bra, men det var innehållsmässigt inget nytt under solen. Men det roligt att det blev en sådan kurs.

Men när det gäller utvärderingen av kursen på slutseminariet, så tycker jag att vi kunde gott ha haft en muntlig kommunikation också, inte bara en skriftlig utvärdering. Man måste ge människor utrymme att få säga det de vill.

Jag kom inte in på Luvit, jag försökte, men efter halva kurstiden kom jag fortfarande inte in där, det var någonting som var fel, så jag har inte sökt någonting där.

Student 15

Jag fick aldrig se inbjudan till kursen riktigt, utan det var mina kollegor som berättade att det skulle bli en kurs i interkulturell mångfald. Jag tyckte det lät spännande redan från början. Det var de externa föreläsarna som lockade mig mest, men teorierna och att få andra perspektiv, som man inte tänkt på själv, lockade också.

Min chef pekade i viss mån ut vilka som hon tyckte skulle gå kursen och jag fanns med bland dem.

Jag vet inte riktigt hur jag skall använda mina nya kunskaper, det är en bra fråga. Jag har fått andra perspektiv på vissa frågor, men ingenting konkret så. Utifrån de mångkulturella teorierna kan jag reflektera, så reflektion och vidgade tankebanor har jag fått med mig från kursen. Jag har fått ord på eller lärt mig sätta ord på vissa saker och företeelser. Jag har blivit bekräftad i det jag kände och trodde redan innan. Det var inga aha-upplevelser precis.

Jag vill gärna sprida mina kunskaper, men jag vet inte hur just nu, i den roll som jag har nu är det svårt att sprida dem, men ändå i diskussioner av olika slag har jag ju det med mig. Det handlar om att stå för ett förhållningssätt som kanske sprider sig till dem jag möter. Kanske att jag kan göra något av det för dem jag möter i den högskolepedagogiska kursen, på enheten är det svårt att sprida dem, där kan alla redan så mycket.

Jag har dels ett personligt intresse av frågorna dels är kursen ett sätt för mig att komma in i det akademiska tänket och att få läsa akademiska texter i ämnet. Det var intressanta föreläsare, med det var inte några aha- upplevelser precis. Gruppdiskussionerna var trevliga, det var högt i tak under dem. Mina förväntningar på kursen var att jag skulle få nya infallsvinklar och nya perspektiv från föreläsarna, det var de som lockade mig. Det var stor nivåskillnad mellan föreläsarna. Allt ifrån ren underhållning och sådant vem som helst hade kunnat säga på gatan till det mycket svåra, teoretiska. Men det är bra att det är svårt, det får inte vara för lätt, det här är i alla fall en högskolekurs. Det var också spännande att få flera perspektiv från olika håll i kursen. Men jag känner nu, efter ett tag, att jag inte kommer ihåg vad de har sagt.

Kursen var väldigt inriktad på invandrare, jag tycker att den missade klass och kön, jag hade önskat att diskussionerna var bredare, det var mycket fokus på invandrare i diskussionerna. Jag har fått upp ögonen för klass och jag hade velat diskutera detta mycket mer. Mångfald blev etnicitet, mest etnicitet, jag hade önskat större spridning i diskussionerna. Jag hade också velat ha mer om genus, jag tycker att det glömdes bort, det kom fram mer indirekt.

Texterna som vi läste var bra! Korta, lättillgängliga artiklar som vi har fått kopierade i kompendier.

Gruppdiskussionerna var jättebra! Det var roligt att få träffa folk från andra institutioner, att man inte låser in sig utan att alla har något med sig och bidrar med sitt. Men, det var tråkigt att det var så många kvinnor som gick kursen, det var bara en man med. Det var de redan frälsta som gick kursen, det var lite trist men samtidigt så hade vi det ganska mysigt.

Examinationsuppgiften var bra! Först en uppgift som vi fick feedback på, det var bra och sedan i nästa uppgift var vi inte så styrda utan hade frihet att reflektera, vi fick tänka till. Det var ett kul grepp och en njutning att få läsa skönlitteratur på arbetstid.

Slutseminariet var trevligt, det var en bra och trygg grupp att vara i.

Kursplanen, den har jag knappt sett, den var inte tagen när vi började och den lades inte ut på Luvit heller. Kursmålen fanns med på examinationsuppgiften. Att gå en kurs utan att få se kursplanen måste betraktas som en administrativ miss.

Jag tycker att kursledningen har brustit när det gäller användningen av Luvit, schemat fanns inte där och varken kursplanen eller examinationsuppgiften heller. Vi blev också lovade att föreläsarnas OH skulle läggas ut där, men så blev det inte heller. Om man säger att man skall ha Luvit som kursportal, så måste man använda den också. Vi fick information muntligt, via föreläsningarna, men det var mycket ad hoc. Examinationsuppgiften fick vi på papper, jag tappade bort den över julen, om den hade legat på Luvit, så hade inte det varit några pro-

blem. Antingen använder man Luvit fullt ut eller så har man den inte alls. Om man missar något tillfälle, så skulle man ju kunna få information om det tillfället via Luvit, vi var lovade att vi skulle få det, men det kom varken där eller någon annan stans.

Jag har svårt för straffuppgifter, om man missar någonting, om man av någon anledning inte kan vara med vid ett tillfälle, att då få en straffuppgift, det tycker jag inte om, föreläsningarna var ju inte obligatoriska.

Student 16

Jag har sett inbjudan till kursen, det var så jag fick veta att kursen skulle ges. Den kom till mig under den period som jag vikarierade som studierektor på institutionen. Jag frågade prefekten om det var lämpligt att jag gick kursen och fick som svar att det vore väldigt bra.

Jag är intresserad av mångfaldsfrågorna, jag lever med dem hemma, min fru arbetar i ett exceptionellt invandrartätt område.

Jag handleder flera magisterstudenter från alla möjliga håll: Kurdistan, Ryssland, Vitryssland, Latinamerika, Spanien. Så jag är intresserad av hur vi behandlar/bemöter dem ställt i relation till våra svenska studenter. Jag har delvis mött inställningen att vi kräver av dem att de skall kunna uttrycka sig på svenska, men att det är upp till dem själva att ordna den saken.

Eftersom jag lever med frågorna kändes det naturligt för mig att haka på kursen.

Jag kan ofta använda mina kunskaper från kursen. Jag handleder tre uppsatser som rör sig inom detta område, så i handledarrollen kommer de väl till pass och även i mötet med andra studenter på institutionen. Jag är gärna den på institutionen som är uppdaterad i de här frågorna, jag kan tillföra en allmän diskussion någonting i och med att jag kan komma med synpunkter.

Jag kan sprida mina kunskaper till studenterna, men inte till mina kollegor, jag har inte fått möjlighet att sprida dem till kollegorna. Men när det gäller diskussioner angående kurs – och läroplaner så har jag fått en bas från vilken jag tillföra synpunkter och synliggöra/lyfta frågan.

Det var många goda russin i kakan. Det var första gången som kursen gavs och lite grus har det varit, kursen söker sin form, och jag tror att man kan komma längre. Men jag har uppskattat den. Kursledarna var duktiga och hade ambitionen att ta vara på tillfället.

När det gäller kursplanen, så har jag inga synpunkter.

Med all respekt för svårigheten att ordna kurser för kollegor, men det har inte varit givande att diskutera med kollegorna i kursen. Det beror på gruppens sammansättning. Vi har haft olika ambitionsnivå i gruppen. Men det är positivt att mötas över institutionsgränserna och mellan personalkategorierna.

Jag tycker också att det har varit givande att diskutera den skönlitterära boken. Det blev väldigt konkreta diskussioner som kompletterades med upplevelser från andra författare.

Några av föreläsarna var mer underhållare än föreläsare, de vände i stort sett ut och in på sig själva. De efterdiskussionerna gav ingenting. Det var fullkomligt meningslöst att ventilerat det som sagts i en workshop. Ibland har det inte blivit riktigt som kursledarna räknat med. De har bemödat sig att göra frågor som vi skulle diskutera kring, det tycker jag inte är ett bra sätt, jag hade hellre velat läsa en bok och därefter diskuterat den på ett seminarium.

Det var väldigt många bra artiklar. Jag har läst dem och gått tillbaka till dem, de ger en möjlighet att greppa över fältet.

Jag tycker att det var roligt att möta Kamali och Mats Trondman besitter en enorm kunskap och föreläsningrutin, det är svårt att styra honom, men jag tycker att han borde ha disciplinerats mer, så att vi hade kunnat lösa frågorna. Han fick alldeles för stort spelrum.

Utifrån mina förväntningar så har kursen varit ok.

Examinationsformerna var också ok, efter det att jag hade fattat vad de gick ut på, men jag ifrågasätter fortfarande varför man inte valde att göra kursen som en seminarierie utan examination.

Jag har använt Luvit och i den mån saker har funnits utlagda där, så har jag hittat det jag har sökt, men allt har inte funnits där.

Analys och Diskussion

Det allmänna intrycket av kursen *Interkulturell mångfald i den öppna högskolan* är att den innehållsmässigt har varit en mycket uppskattad kurs av kursdeltagarna. Intervjuerna visar att varje kursdeltagare, med något undantag, har fått någonting att bygga vidare på med sig från kursen. Kursupplägget och kursinnehållet har därmed gjort det möjligt för var och en av kursdeltagarna att utifrån vars och ens utgångspunkt gräva där de har stått. Resultatet spänner över hela axeln från en ökad förståelse för och ökad insikt i mångfaldsfrågor till konkret användning av kunskaperna i såväl undervisning och bemötandet av studenter och kollegor som forskning samt vid utformandet av kurs- och utbildningsplaner. Därmed så sker också en kunskapsdelning och en vidare spridning av kunskaperna till såväl kollegor som studenter vid högskolan och i någon mening, genom publicering av forskningsrapporter, till en bredare allmänhet. Ytterligare ett sätt att sprida kunskaperna från pilotprojektet är att sprida dem till kollegor på personalmöten/interutbildningar av skilda slag, vilket några av projektdeltagarna har för avsikt att göra. Flera av projektdeltagarna har uttryckt att de har fått en ökad förståelse för mångfaldsfrågor och en ökad insikt i hur deras eget förhållningssätt och deras egna utgångspunkter påverkar mötet med den andre. Det har i sin tur lett till att de aktivt reflekterar över hur de såväl bemöter som hanterar mångfalden i såväl sin professionella som sin privata roll med ett ändrat och mera medvetet handlande som resultat. Flera av projektdeltagarna menar också att projektet på något sätt har förändrat dem som människor i en positiv riktning. Därmed så får projektets såväl övergripande som övriga syften ”att stimulera deltagarnas personliga utveckling som aktiva medborgare i en mångkulturell högskola och i ett demokratiskt samhälle” (Projektbeskrivning projektnummer 62 588) och att ”förbereda deltagarnas möten med människor med en annan bakgrund än den egna” samt att ”fördjupa reflekterandet kring hur vi konstruerar vår syn på andra människor” (Kursplan 2206-09-28) vara mer än väl uppfyllda. Dock har flera av projektdeltagarna efterlyst mer konkreta verktyg att hantera mångfaldsmöten med. Det gäller framför allt gruppen administrativ personal.

Ett viktigt och uppskattat inslag i kursen har varit mötet bland kursdeltagarna över institutions – och enhetsgränserna. Det har skapat både en förståelse för och en kunskap om att högskolan i sig är en heterogen arbetsplats och att man både kan lära och dra nytta av varandras erfarenheter. Man kan uttrycka det så att kursen har skapat en förståelse för och en kunskap om mångfalden på högskolan som sådan. Ytterligare ett resultat av detta möte över institutions – och enhetsgränserna är att projektdeltagarna har byggt nätverk med varandra. På så sätt kan de ta hjälp av och stötta varandra i ett fortsatt arbete med mångfaldsfrågor på såväl den egna institutionen/enheten som en högskoleövergripande nivå.

Kursens arbetsformer har överlag varit uppskattade av kursdeltagarna. Dessa har stått på tre ben, föreläsningar, seminarier och workshops.

Föreläsarna har hämtats från andra lärosäten och är samtliga namnkunniga inom sitt respektive område. De har utifrån sina respektive ämnesområden gett olika perspektiv på mångfaldsfrågorna. Valet av föreläsare varit uppskattat, även om inte alla kursdeltagare har uppskattat varje enskild föreläsare lika mycket. Föreläsningarna har följts upp med workshops och seminarier ledda av projektledarna som har blivit rosade för sitt engagemang och för sin kunnighet i ämnet. Så även för sin förmåga att entusiasmera. Workshopen och seminarierna har varit en arena för diskussion och reflektion kring mångfalds – och bemötandefrågor. De har, tillsammans med föreläsningarna, lagt grunden för projektdeltagarnas personliga utveckling så som beskrivits ovan.

Examinationsformerna har även de överlag varit uppskattade av projektdeltagarna. De har stimulerat till såväl reflektion som problematisering av mångfaldsfrågor och förhållningssätt. Ett särskilt uppskattat inslag i examinationen har varit kopplingen mellan de teoretiska utgångspunkterna från kurslitteraturen och den, av projektdeltagarna, egna valda skönlitterära boken. Det har öppnat för flera olika perspektiv i diskussionerna vid såväl inlämningsuppgifter som vid slutseminariet, samtidigt som den skönlitterära boken har gett mångfaldsteorierna en förankring i skilda vardagspraktiker. Examinationsformerna har alltså även de bidragit till projektdeltagarnas personliga utveckling som beskrivits ovan och därmed, tillsammans med projektets arbetsformer, även till det lysande utfallet av pilotprojektet utifrån dess syften vilket också det beskrivits ovan.

Rekryteringsvägarna till kursen har sett lite olika ut. Några av kursdeltagarna har anmält sig själva medan andra har blivit anmälda direkt av sina chefer. Gemensamt för dem alla, är att de har ett såväl privat som professionellt intresse av mångfaldsfrågor. Alla, utom möjligen en, kan också sägas vara kunskapssökande när det gäller dessa frågor. En kursdeltagare får nog anses vara överkvalificerad för kursen, men det är inte någonting som kursledningen kan lastas för, utan det är ett resultat av omständigheter på den institution vars chef anmält henne till kursen. I någon mening kan man därför påstå att det är de som redan brinner för frågorna som har gått kursen. Det är i sig ingen nackdel, utan kan tvärtom vara en fördel inför kommande rekrytering till en ny omgång av kursen. Flera av kursdeltagarna har berättat om hur de genom sitt deltagande i kursen har kunnat väcka frågan om mångfald till liv vid sina institutioner och enheter. Frågan har diskuterats i korridorer och vid fikabord och entusiasm smittar som bekant av sig.

Så, det finns ur utvärderingssynpunkt ingen anledning att ha några som helst synpunkter, andra än positiva, på genomförandet av projektet. Däremot finns det några administrativa missar som jag kommer att diskutera i det följande.

Pilotprojektets syfte och mål har kommunicerats till projektdeltagarna på flera olika sätt, bland annat fanns dessa väl synliga på inbjudan till kursen. De har också kommunicerats muntligt vid projektstarten och de har också funnits med på examinationsuppgiften. Dock menar jag att även kursplanen borde ha delats ut vid projektstarten. Den var visserligen inte tagen av kursplaneutskottet när kursen startade, men enligt min mening, borde den ha delats ut och synliggjorts för kursdeltagarna ändå. Erfarenheten säger att det är mycket sällan som kursplaneutskottet har annat än kosmetiska invändningar mot innehållet i de kursplaner som föreläggs dem. Och även om fallet hade blivit annorlunda med den här kursplanen (vilket det inte blev), så hade vinsterna med att dela ut den varit flera. För det första så hade studenterna på kursen redan från början kunnat få information kring kursen samlad på ett ställe när det gäller arbetsformer, examinationsformer och kursmål. För det andra, så hade studenterna kunnat bli delaktiga i en eventuell förändringsprocess om kursplaneutskottet beslutat sig för att inte godkänna kursplanen i sitt ursprungliga skick. Det handlar med andra ord om att inneha ett interaktivt förhållningssätt visavi studenterna och bjuda in till delaktighet. Utvärderingen visar att det bland kursdeltagarna har funnits viss irritation över att de inte förrän på ett mycket sent stadium har haft tillgång till kursplanen. Det är, menar jag, en kvalitetssäkringsfråga att kursplanen görs tillgänglig för studenterna vid kursstarten.

Det är också så att man från kursledarnas sida har haft ambitionen att använda Luvit som kursplattform, och i den delen har man inte lyckats fullt ut. Utvärderingen visar att utlovat material antingen har lagts ut sent eller i vissa fall inte alls på plattformen. Min egen granskning av plattformen har också visat att där har saknats material och att plattformen inte har använts i någon större utsträckning. Information har meddelats muntligt vid kurstillfällena och det har inneburit att den student som inte har varit närvarande vid tillfället i fråga har missat informationen helt eller fått den senare. Sådana irritationsmoment hade kunnat undvikas om plattformen Luvit hade används på det sätt som syftet var från början. När det gäller de saknade föreläsningssanteckningarna/PPT-bilder från de externa föreläsarna, så kan inte projektledningen lastas i den delen. Det är så att flera av föreläsarna trots att de lovat och vid ett flertal tillfällen blivit påmind om att de skulle lämna sina föreläsningsunderlag inte har gjort det. En beklagansvärd effekt av detta är att en student, (student 3), inte har kunnat tillgodogöra sig föreläsningarna och därmed inte heller kursen optimalt.

Om man inför ett permanentande av projektet beslutar sig för att fortsätta använda kursplattformen Luvit bör hanteringen av den förbättras och det bör skapas administrativa rutiner för hur den skall användas och uppdateras. Men, man kan också diskutera om det överhuvudtaget är nödvändigt att använda en kursplattform i en kurs av det här slaget. I en liten grupp, som det är fråga om här, skulle man lika gärna kunna hantera informationsspridningen genom att skapa en adressgrupp i det ordinarie e-post systemet.

Sammantaget är pilotprojektet att betrakta som ett lyckosamt och välskött projekt där såväl det övergripande som övriga syften med projektet har uppnåtts med råge. Projektdeltagarna har berättat om hur de dagligen använder sina nya kunskaper såväl i sin yrkesroll som privat på ett flertal olika sätt och på olika nivåer. Jag antar därför att spridningseffekterna av pilotprojektet når långt utanför den deltagande gruppen och högskolan.

Bilaga 1

Intervjuguide

Studenter

- ▶ Hur fått kännedom om kursen?
- ▶ "Rekryteringsväg"?
- ▶ Varför delta (drivkrafter)?
- ▶ Hur använda?
- ▶ Hur sprida?
- ▶ Relevans: utifrån behov, utifrån kursplan?
- ▶ Förväntningar?
- ▶ Arbetsformer?
- ▶ Examinationsformer?
- ▶ Övrigt

Referenslista

- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund. Studentlitteratur.
- Vedung, E. (1998). *Utvärdering i politik och förvaltning*. Lund. Studentlitteratur.



HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION

BESÖKADRESS: ALLÉGATAN 1 POSTADRESS: HÖGSKOLAN I BORÅS, 501 90 BORÅS
TELEFON: 033-435 40 00 WEBB: WWW.HB.SE